

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izbaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

101. zasedanje DN

Ženeva, 9. maja.

Danes popoldan se odpravi 101. zasedanje sveta Društva narodov, ki mu bo pred sedoval letonski zunanji minister Munter. Na dnevnem redu so problemi Kitajske, Španije, priznanje Abesinije, nevtralnost Švice ter avstrijski emigracijski status.

Da pripravi precej koščljivo zasedanje, je prispel angleški zunanji minister lord Halifax v Ženevo že včeraj dopoldne. Tudi zunanji ministri Francije, Romunije, Belgije, Rusije in Švedske so že prispeli v Ženevo. Včeraj so bila že prva posvetovanja med lordom Halifaxom in Bonnetom na eni strani ter lord Halifaxom in romunskim zunanjim ministrom na drugi strani. Ta posvetovanja se smatrajo kot zelo važna, ker ni izključeno, da bo sprožil iniciativo glede priznanja abesinske aneksije romunski zunanji minister.

Glavni tajnik Društva narodov je včeraj že objavil dnevni red današnjega zasedanja. Kako kompliciran je topot kompleks vprašanja, ki jih bo treba rešiti, izhaja že iz tega, da bo danes v ponedeljek samo ena tajna seja, ki bo posvečena izključno obravnavanju vprašanja dnevnega reda. Ne gre za gole formalnosti, saj obstoja načrt, da se abesinsko vprašanje likvidira v prvi tajni seji in saj je neguš, kakor znano odločen, da pošlje v Ženevo svojega delegata. Pri svetu Društva narodov se sicer polnomočja posameznih delegatov ne proučujejo kakor pri plenarnem, ampak more slediti to le na poseben predlog kakšnega člana sveta Društva narodov. Radi tega obstoja načrt, da se navzočnost abesinskega delegata pri debati glede priznanja italijanskega imperija onemogoči na ta način, da bo nekdo od članov sveta zahteval na današnji seji, da se prouči polnomočje delegata Haila Selasija. Zatem se bo večina članov sveta DN izjavila proti priznanju delegata, za kar zadošča večina glasov. S tem bi se olajšal problem likvidacije abesinskega vprašanja in bi se ustvaril prejšnji, ki naj stvarno onemogoča učinkovito opozicijo kitajske in ruske delegacije v svetu Društva narodov, ki se v smislu informacij že pripravlja.

Posebna važnost se pripisuje v ženevskih krogih navzočnosti romunskega zunanjega ministra Comnena, ki je stalni delegat pri Društvu narodov, ki izborna pozna postopek v Ženevi in ki bo zastopal skupno stališče držav Male antante v smislu sklepov. Skupno stališče skandinavskih držav bo zastopal danski zunanji minister, tako da se bo sedanje zasedanje sveta Društva narodov udeležilo skupno šest zunanjih ministrov, ki so v teku današnjega dopoldneva že vsi dospeli v Ženevo.

Posebno zanimanje je zbudil v krogih Društva narodov značilen poziv generalnega tajnika Avenola. V zadnjem času so se namreč trdovratno širile vesti o predstoječem odstopu Avenolovem. Radi tega je glavni tajnik DN Avenol povabil k sebi vseh 800 nameščencev tajništva DN od vratarjev in slug pa do vodilnih sekcijških šefov. Pred njimi je Avenol izjavil: »Niti trenutki najhujšega viharja ne morejo kapetana ladje prisiliti, da bi ladjo zapustil. Povejte vsakomur, ki hoče slišati, da kapetar ne zapusti nikdar svojega poveljniškega mostu.« Avenol je pozval nato vse uslužbence generalnega tajništva DN, da se ne smatrajo kot pripadniki in zastopniki posameznih držav in narodov, ampak le kot služabniki v službi mednarodnega miru in zadovoljstva.

Širite „Večernik“

Pred delno preosnovo britanske vlade

LONDON, 9. maja. V tukajšnjih krogih krožijo vesti, da je pričakovati v kratkem preosnova angleške vlade. Radi smrti kolonialnega ministra Ormsby-Goreja je bil v londonski vladi čuden položaj. To velja tudi za letalskega in zunanjega ministra lorda Halifaxa, ki je tudi, kako znano, član gornje zbornice. Radi tega sta pričeli laburistična ter liberalna opozicija z agitacijo proti kršenju dosedanje tradicije. Predsednik vlade Chamberlain uvideva potrebo, da ustreže opoziciji v tej točki in je izbran za kolonialnega ministra lorda Halifaxa, ki je tudi, kakor nančnem ministrstvu Colville, vendar pa se v tej zvezi navaja tudi ime prejšnjega ministra Amerija. Glede nove zasedbe

letalskega in zunanjega ministrstva se ne navajajo nobena imena, vendar pa je gotovo, do se bo ta preosnova izvršila.

LONDON, 9. maja. V teku tega tedna pričakujejo v spodnji zbornici novo ofenzivno celokupno opozicije proti Chamberlainovi vladi. Laburistična ter liberalna stranka pripravljata celo vrsto interpelacij, ki se tičejo stanja zračnega oboroževanja in zlasti nabave letal v USA. Obe opozicijski skupini sta si zagotovili tudi sodelovanje Churchillove konservativne opozicijske skupine. Opozicija hoče v zvezi z nabavami letal v USA vedeti, če in v kolikoli je v zvezi z oboroževalnimi načrti predvidena tudi nadaljnja zaposlitev angleških letalskih tvornic.

Govor kneza namestnika Pavla ob prisegi rekrutov v Beogradu

BEograd, 9. maja. V navzočnosti Nj. kr. Visočanstva kneza namestnika Pavla so bili zapriseženi včeraj na Banji pri Beogradu novi rekruti beograjske garnizije. Po opravljenih cerkvenih obredih pravoslavne, katoliške, židovske, muslimanske ter protestantske veroizpovedi je spregovoril o pomenu prisega poveljnik dunavske divizije general Peter Arešić. Zatem je spregovoril Nj. kr. Visočanstvo knez namestnik Pavle, ki je naglašal v svojem nagovoru, da so vojaki položili prisego vernosti kralju ter domovini

in da so od tega trenutka pravi vojniki one slavne vojske, ki je šla od zmage do zmage. Svoj govor je zaključil z besedami: »V tem prepričanju čestitam k današnji svečanosti ter vas pozivam, da vsi skupaj vzkliknemo: Živijo kralj!« Vojaška godba je zatem intonirala himno, nakar je sledila vzorna parada pred Nj. kr. Visočanstvom knezom namestnikom Pavlom, vojnim ministrom generalom Marićem in beograjskim poveljnikom generalom Kostićem.

V francosko britanskem koraku vidi češko-slovaški tisk izraz prijateljstva napram ČSR

LONDON, 9. maja. »Observer« piše v tem smislu, da bi naj Češkoslovaška sprejela državno obliko po vzoru Švice. Listi poročajo priznalo o tem, da je angleški poslanik v Berlinu obvestil nemško vlado glede vsebine predlogov praški vladi. Poleg »Observerja« poročajo tudi drugi listi med vrsticami, da bo Češkoslovaška vlada dala sudetskimi Nemcem koncesije »do najskrajnejše meje« in izražajo pričakovanje, da bo svet angleške ter francoske vlade dosegel gotov uspeh. Iz Prage poročajo, da so bile v praški vladi raz-

like v mišljenju glede načina izvedbe potrebnih ukrepov, vendar pa so sedaj te različne mišljenja odstranjene, tako da je računati z hitrim napredovanjem detaljnih načrtov glede sestave napovedanega narodno manjšinskega statuta. Vse češko-slovaško časopisje je z zadovoljstvom sprejelo diplomatski korak Francije in Anglije, ki sta na podlagi londonskega sporazuma dala praški vladi gotove nasvete, kar izpričuje njuno iskreno prijateljstvo do Češkoslovaške.

„Vojna traja lahko tri dni, lahko še tri mesece“

SARAGOSSA, 9. maja. Frankovci so navzlic trajajočemu deževju prodrli za nadaljnje 4 km proti Castellonu. Navarski koloni se je posrečilo, da je prekoračila reko Miguel in da je na nasprotnem bregu izgradila svoje utrdbe. Čete generala Valina prodirajo v smeri Maestraza vzdolž ceste Morella-Castillon in so zasedle več naselbin. Frankove čete so brez podpore topništva zasedle 45 poedinah utrdb. United Press poroča: »Vojna lahko traja tri dni, lahko pa traja še tri mese-

ce«, tako je izjavil general Quipo de Llano. Točnega časa ne more nikdo predvideti, vendar pa je gotovo, da so republikanci vojno izgubili. Omenjeni general je izjavil, da so barcelonska oblastva, tik predno so frankovci dosegli obalo in predno so presekali zvezo Valencije z Barcelono, odposlala v veliki naglici množice vojnega materiala v srednjo Španijo. Blokada po frankovi mornarici pa prepričuje sedaj v smislu generalove vlade vsako doposiljatev.

20 milijard frankov nazaj v Francijo

PARIZ, 9. maja. Francoski kapital se vse bolj vrača iz inozemstva. Računajo, da se je doslej vrnilo v Francijo okoli 20 milijard frankov, kar je znak zaupanja francoskega kapitala napram sedanji Daladierovi vladi. V tukajšnjih krogih pričakujejo, da se bo ves kapital vrnil iz inozemstva, čim sledijo novi finančni ukrepi Daladierove vlade, ki se pričaku-

jejo ob pričetku prihodnjega tedna.

NEPRIČAKOVAN ODSTOP EGIPTOVSKEGA MINISTRSTVEGA PREDSEDNIKA

KAIRO, 9. maja. Veliko pozornost je zbudil nepričakovani ter nenadni odstop ministrskega predsednika Ali Maher paše, ki so ga prištevili med najintimnejše svetovalce mladega kralja Faruka.

Pabeski

Občinski dohodki na dražbi

Občina Gostivar je prodala na javni dražbi vse svoje dohodke. Odkar je bila v tej občini uvedena trošarina, je občina pobirala vse doklade in takse v svoji režiji. Od leta do leta pa so postajali ti dohodki manjši. Občina je zato sklenila, da trošarino in vse takse proda na dražbi. Skupina domačih trgovcev je vzela v zakup trošarino in vse druge takse za 900.000 din. To pomeni za občino 250.000 din več dohodka na leto, poleg tega pa je število osebja zmanjšano.

Pridiga ni del bogoslužja

Beograjski list »Vreme« poroča, da je okrožno sodišče v Dubrovniku oprostil vsake kazni mizarja Kolendića, ki je v cerkvi med pridigo protestiral pri onem delu pridige, kjer se je očito videla politična tendenca pridigarja. Branilec obtoženca, ki ga je bilo prvostopno sodišče obsodilo na 300 din denarne kazni, je nastopal stališče, da je pridigar, ki je v svojo cerkveno pridigo vnašal politične momente, stvarno žalil versko čustvo obtoženca in na ta način prenehal vršiti svojo duhovniško dolžnost in posvečeno službo. Vsekakor zanimiva in vrlo poučna sodba z ozirom na prilike, ki so ponekod v naši državi. Cerkev naj služi le Bogu, posvetne stvari in politika spadajo drugam.

Čaruga

»Kmet. list« poroča v št. 18: »Včasih se je bralo na potrpežljivem rotacijskem papirju, da je Čaruga največji lopov na svetu. Sedaj sem pa dobil od nekega prijatelja na še bolj strpljivem papirju pisano vest, da je Čaruga bil v primeri z lumpi, ki se zadnje čase pojavljajo po Dolenjskem, pravo jagnje — da ne rečem golobček.

Denunciraš, lažeš, klevetaš, kradeš čast poštenim ljudem itd. lahko. Vedi pa, da to hudobijo uganjaš lahko samo toliko časa, dokler imaš v višjo elementarno silo zavarovano papulo. Gorje ti pa, če se nebo nad teboj pojasi in razjasni!

Dva „dela“

»Del. politika« poroča v št. 37: »Slovenski« in »nemški del« Dravske banovine. Neka tvrdka iz rajha je ponudila trgovcu v Ljubljani zastopstvo za svoje izdelke. V ponudbi pa navaja, da mu lahko odda zastopstvo le za »slovenski del« Dravske banovine, ker je za »nemški del« zastopstvo že oddala drugemu zastopniku. Vsekakor je to značilna ponudba, še bolj značilna pa je to, da baje odjemalci, rajše naročajo blago pri zastopniku »nemškega dela« Dravske banovine, kakor pa pri slovenskem trgovcu.

Katalonci...

»Aube«, katoliški dnevnik v Parizu, poroča: V Burgosu je bil (po »katoliških« frankovcih) ustreljen katalonski narodnjak in katoličan, bivši poslanec Manuel Carrasco y Formiguera. Leta 1931. je bil on najboljši zagovornik španskih jezuitov, ko je parlament sklepal o njihovem izgonu. Zdaj ga niso rešile ne intervencije cerkvenih osebnosti, ne drugih vplivnih oseb, čeprav ni znano, da bi bil kaj zagrešil poleg tega, da je bil Katalonec.

Sokolske vesti

1500 mariborskih Sokolov na mogočnem pripravnostnem zboru

Sokolski Maribor je zopet globoko izpričal svojo zavest in ponos

Po sklepu mariborske sokolske župne uprave se je vršil letošnji »dan pripravljenosti« v vseh edinicah včerajšnje nedelje. Kakor vsako leto, tako je priredilo mariborsko sokolstvo tudi letos kot narodno-obrambna organizacija dan svoje pripravljenosti, da prešteje svoje vrste in preizkusi discipliniranost ter sokolsko zavest svojih pripadnikov. Povsod kjerkoli gnezdijo naši obmejni Sokoli, so se ob določeni urah zbrali člani velike sokolske rodbine, da na ta način javno manifestirajo za vzvišene ideje sokolske organizacije.

Naše mesto je nudilo že v zgodnjih jutranjih urah zelo razgibano sliko. Od vsepovsod so hoteli navdušeni Sokoli in Sokolice na svoja določena zbirališča. Za mariborska sokolska društva, združena v meddruštvenem odboru, so bila določena naslednja zborna mesta: Maribor-matica v Narodnem domu, Maribor I. pred magdalensko novo šolo, Maribor III., Maribor II. ter Tezno pa na njihovih letnih telovadiščih.

Izpred Narodnega doma se je točno ob 6. uri jutraj razvila po mestnih ulicah impozantna povorka, ki je z državnimi zastavami ter godbo Drave na čelu korakala po Tattenbachovi ulici preko Glavnega trga in državnega mostu na Kralja Petra trg, kjer sta se vključili v sprevod članstvi studentskega sokolskega društva in sokolskega društva Maribor I. Veličasten sprevod, ki je na Tržaški cesti vključil v svoje vrste še pripadnike tezenskega sokolskega društva, je odkorakal nato po Nasipni ulici na letno telovadišče pobreškega Sokola. Vsakogar, ki je gledal letošnji jutranji pripravljenostni pohod našega mariborskega sokolstva, je moralo dvigniti, ko je gledal strumno korakajoče, prepevajoče ter vzklikajoče Sokole. Četverored se je vrstil za četveroredom, v pomladno jutro je odmeval strumen sokolski korak. Ena družina, eno srce: 1500 zavednih mariborskih Sokolov.

Prostorno pobreško sokolsko letno telovadišče, kjer je bil končni stik vseh Sokolov, je komaj moglo sprejeti tako številno sokolsko armado. Sredi telovadišča je bila z državnimi trobojnicami in kraljevo sliko okrašena tribuna, ob kateri se je zgrnila sokolska armada. Zastave posameznih društev so se razvrstile ob tribuni. Ob dvignjeni državni trobojnici je spregovoril nekaj toplih pozdravnih besed predsednik društvenega odbora mar. sok. društev prof. L. Struna, ki je poudarjal, svoje zadovoljstvo nad tako častno udeležbo ter se obenem zahvalil vsem za časten odziv.

Sledil je nagovor župnega načelnika br. Mačusa, ki je v jedrnatih besedah objasn timer pomen sokolskega dneva pripravljenosti. Tudi mi se zbiramo danes na isti način kakor so se zbirali naši predniki, ko so kovali za svoje potomce narodno svobodo. Ljubezen do domovine, ki mora biti dika vsakega Sokola, je ono, kar je dvigalo vsakega Sokola. Današnja doba kliče slej ko prej vsakega Sokola, da stoji na braniku narodne svobode z istočasno svetlo nalogo vsakega posameznika, da ni Sokol samo v društvu, temveč tudi v življenju. Nenehno sokolsko delo se mora poglobiti tudi v socialnem pogledu in moramo na tem polju izpričati pravo sokolsko bratstvo in naklonjenost vsem, ki so pomoči potrebni. Kar je danes ostalo v sokolskih vrstah, to je zdravo seme in jedro, ki je vzdržalo že neštete viharje in ki ne bo klonilo tudi v bodočnosti. Po zanosnem govoru, ki ga je zbrano sokolstvo sprejelo z živahnim vzklikanjem, je odsvirala godba državno himno, in so se trobojnice posameznih društev sklonile h Kraljevi sliki. Živahni vzkliki »Zdravo« so veljali našemu mlademu sokolskemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II. Na sporedu svečanosti pripravljenostnega dne je bila tudi deklamacija s. Vere Klemenčičeve, ki je občuteno deklamirala Zupančičeve »Kovače«. Preko obširnega telovadišča se je nato iz sokolskih grl izvila pesem sokolskih legij »Le naprej!«, s čimer je bil uradni del sporeda zaključen. Sokoli in Sokolice so se nato strnili v

velik krog, godba je intonirala razna kola in so prišli zlasti mlajši na svoj račun. V petju, plesanju kola se je razgibala množica. Ko je zatrobil sokolski rog in ponovnemu zboru, so bili na mah vsi zopet na mestu. Z droga se je ob prepevanju vse-slovanske himne »Hej Slovani« snela državna zastava in so se Sokoli uvrstili v prejšnji razpored povorke, ki je v postrojenih vrstah zapustila zborni prostor. Po Pobreški cesti se je povorka pomikala proti mestu na prejšnja izhodišča, kjer je bil razhod.

Miren in dostojanstven potek letošnjega

Spartansko gibanje

Nedelja mariborskih nogometnih zmag

Sijajna zmaga ISSK Maribora v Čakovcu — Železničarji z visokim rezultatom odpravili Celjane — Hermes in Kranj sta remizirala

Včeraj je bilo na sporedu že osmo kolo v finalnih tekmah za prvenstvo LNP. Še dva termina in dve zaostali tekmi in imeli bomo novega podsaveznega prvaka. Kdo pa bo ta novi prvak? To je vprašanje, ki najbolj zanima pripadnike nogometne igre. Do včeraj popoldne je bil najresnejši kandidat Čakovački SK. ISSK Maribor pa se je včeraj na lastnem terenu porazil, tako da obstoja sedaj možnost, da si pribori letošnje prvenstvo zopet mariborski klub. Vsi naši klubi poznajo moč ČSK, zlasti na domačih tleh, ter je treba ISSK Mariboru k lepi zmagi proti ČSK iskreno čestitati. Lepa je bila tudi zmaga SK Železničarja nad SK Celjem, tako da je bila včerajšnja nedelja zelo uspešen dan za mariborski nogomet.

Do prihodnje nedelje izgleda prvenstvena tabela takole:

Čakovački SK	7	5	1	1	17:7	11
ISSK Maribor	7	4	2	1	16:9	10
SK Železničar	7	3	2	2	22:12	8
SK Hermes	8	2	4	2	19:19	8
SK Kranj	7	1	2	4	8:18	4
SK Celje	8	1	1	6	6:23	3

SK Železničar : SK Celje 7:1 (1:0)

Za gostovanja SK Celja ni bilo velikega zanimanja in se je na stadionu SK Železničarja zbralo le okoli 300 gledalcev, ki so bili priča lepi in visoki zmagi domačega moštva, ki pa bi bila še izdatnejša, če bi domača enajstovica zaigrala na primer tako, kakor proti ljubljanskemu Hermesu pred 14 dnevi. Za doseg zmag se moštvo SK Železničarja ni posebno potrudilo, ker je bil včerajšnji nasprotnik zelo, zelo slab. Tudi ni bilo potrebno, da odpro vse registre znanja in se je včeraj zopet enkrat potrdila stara prislovica, da tudi sicer boljše moštvo proti slabemu nasprotniku slabo igra. Dvoštevilni rezultat so namreč gostje tudi po poteku igre zaslužili. Tako pa so se domačini zadovoljili, da so predvajali lepo kombinacijsko igro in je sploh vsa tekma izgledala, ko da bi bila treninška tekma. Železničarji so namreč skoro ves čas igrali na nasprotnikovi polovici in od časa do časa dobesedno blokirali nasprotnikovo svetišče. Zasluga za krasen uspeh gre vsemu moštvu SK Železničarja.

Celjani so nas na celi črti razočarali. Nastopili so samo z 10 igralci, ki so nudili uvaževanja vreden odpor samo v prvem polčasu. Pozneje so zbrali vsi svoje sile v obrambi kjer je bil najboljši vratar. Razen vratarja so vsi zelo slabo igrali.

Sodil je g. Mrdjen iz Ljubljane. Radi discipliniranosti obeh moštev sicer ni imel težkega stališča, vendar je s svojim sojenjem povzročil precej upravičene nejevolje pri gledalcih. Često se namreč ni oziral na savezna stranska sodnika in to zlasti ne pri situacijah, ki so nastale iz off-side.

V predtekmi je v prvenstvu mladina SK Železničarja porazila mladino SK Rapida s 4:1 (2:1). To tekmo je sodil g. Nemeš.

ga dneva pripravljenosti je doprinesel noven dokaz sokolske discipline in tesne povezanosti, ki vlada med vsemi pripadniki naših mariborskih sokolskih društev. Pozivu svojih organizacij so se odzvali vsi pripadniki in prisostvovali temu lepemu sokolskemu tradicionalnemu zboru pripravljenosti.

Kakor je veličastno in mogočno potekel mariborski pripravnostni zbor, tako je mogočno potekel tudi ljubljanski sokolski obrambni zbor, ki se ga je udeležilo 6498 pripadnikov iz 58 društev ter čet ljubljanske sokolske župe.

ISSK Maribor : Čakovački SK 4:2 (2:1)

ISSK Maribor je nastopil včeraj na vročih čakovskih tleh. To, kar se letos še nobenemu moštvu ni posrečilo, da bi namreč odvezl ČSK dve točki, se je posrečilo ISSK Mariboru. Uspeh, ki ga je včeraj dosegel ISSK Maribor, je tem pomembnejši, ker je sedaj tekmovalje za prvenstvo LNP zopet popolnoma odprto.

Enajstovica ISSK Maribora pa je tudi včeraj predvajala igro, s katero bi porazila tudi morebiti močnejšega nasprotnika. Vsi deli moštva so bili izenačeni, posebno dobro pa je zaigrala napadalna vrsta, ki je zlasti v drugi polovici igre stalno dominirala v polju. Tudi ostali formaciji sta bili na višini ter se borili s srcem, elanom in požrtvovalnostjo.

Čakovački SK si je prizadeval, da bi odščitnil Mariborčanom obe točki. Toda vsa prizadevanja so bila zaman, ker sta bili kriška vrsta in ožja obramba ISSK Maribora skoro nepremagljiva.

Sodil je prav dobro g. inž. Sketelj iz Ljubljane.

SK Hermes : SK Kranj 2:2 (0:1)

Kranjčani so polagali na to tekmo veliko važnost in so najeli celo zagrebškega sodnika. Posrečilo se jim je, da so si priborili eno točko. Sodil je g. Miljan iz Zagreba.

Ostale nogometne tekme

Bukarešta: Jugoslavija : Romunija 1:0 (1:0). Meddržavna tekma za pokal dr. Beneša se je pred 30.000 igralci končala z zmago Jugoslavije.

Celje: Jugoslavija:Hrastnik 7:1. Zagreb: Hašk:Concordia 1:1, Gradjanski:Železničar 4:1. Prijateljske tekme.

Krasen uspeh jugoslovenskega tenisa

V Zagrebu se je včeraj nadaljevalo in končalo tekmovalje med Jugoslavijo in Češkoslovaško za Davisov pokal. Po prvih treh igrah je, kakor znano, vodila ČSR z 2:1. Za včeraj sta preostali dve igri posameznikov. V prvi igri je naš Lunčec premagal Menzla s 3:6, 6:1, 6:1, 6:2 in je bilo s tem stanje točk izenačeno na 2:2. Druga odločilna igra, v kateri sta nastopila Mitić in Cejnar, je bila usodopolna za ČSR. Pri stanju 2:1 v petem setu je Čehoslovak Cenjar zapustil igrišče ter izjavil, da ne igra dalje zaradi mraka, ki ga pa še ni bilo. Radi tega je vrhovni sodnik Anglež Thomson proglasil rezultat 3:2 za Jugoslavijo.

Otvoritvena kolesarska dirka SK Železničarja

V nedeljo se je vršila prva spomladanska dirka v Mariboru in sicer na krožni progi Maribor - Hajdina - Rače - Maribor km 49. Na startu so se zbrali člani kolesarskih klubov, Hermes, (Ljubljana) KK Celje (Celje), Mislinja (Slovenjgradec), Perun,

Maraton in Železničar Maribor. Vsega se je zbralo na startu 12 dirkačev. Točno ob 1/10 jih je tehn. referent podsaveza g. Glavič spustil na progo. Od početka so vozili strnjeno v eni skupini. Končno sta se pri Račah odcepila od ostalih Rozman (Žel.) in Premk (Hermes), ki sta tudi skupno privozila okoli 11. na cilj. Tu se je pokazala velika rutina Rozmana, ki v spustu privozil prvi okoli 20 m pred Premkom na cilj. Skupni rezultati so sledeči: I. Rozman Štefan (Želez.) 1.37:44. II. Premk Pavel (Hermes Lj.) 1.37:45. III. Gregorič Janko (Mislinja Slovenjgradec) 1.38:54. IV. Godec Karol (Mar.) 1.38:54. V. Šunko Josip (Želez.) 1.39:41. VI. Žagar Friderik (Želez.) 1.40:52. VII. Štingl Ivan (Perun) 1.49:32. — Dirka je potekla v najlepšem redu kljub temu, da je bila cesta radi nenadne plohe zelo opolzka. Protestov ni bilo nikakih. Vodili so jo na splošno zadovoljstvo g. Glavič, Šapec, Fišer itd., kontrolo na progi pa g. Divjak.

Razne vesti

Oktavijan Goga umrl. V soboto popoldne je preminil bivši predsednik romunske vlade Oktavijan Goga. Dosegel je starost 57 let.

Ptujске novice

Vlomilci na pohodu. Doslej še neznani in neizsledeni zlikovci so v Osluševcih vlomili v malo trgovino ter odnesli trgovcu ročno blagajno, v kateri je bilo 1.081 dinarjev gotovine. Orožniki vršijo poizvedbe.

Cene živilskim predmetom gredo kvilšku. V Ptuj v zadnjem času cene naglo naraščajo. Tako se je mast podražila od 15 na 17 din za kg, pa tudi meso in specerija sta se znatno podražila. Pravijo, da so cene poskočile radi izvoza, ki se je zadnje čase zelo povečal. Ptujski peki nameravajo povišati cene kruha, vendar so zadevna pogajanja še v teku.

Na zadnji ptujski živinski sejem je bilo prignanih 46 volov, 6 bikov, 364 krav, 21 juncev, 81 telet, 103 konj in 3 žrebeta, skupaj 624 glav. Prodanih pa je bilo 180 glav. Cena volov je bila od 5 do 6, krave 3.50 do 5.50, biki 3.75 do 4, junci 4 do 5, teleta 4 do 6 za kg žive teže. Konje so prodajali po 1.200 do 6.500 dinarjev komad.

Največ besed mora znati mornar

Angleški statistiki so izračunali, da ima angleščina na razpolago 400.000 besed, da pa ni nobenega Angleža, ki bi vse te besede znal. Najmanj znajo poljski delavci in sicer povprečno 400. Tako pravijo angleški statistiki, toda njihova trditev ni brez ugovorov. To naj bi se baje nanašalo na razmere pred 100 leti. Zdaj čita delavec novine in posluša radio, tako da mora biti njegov besedni zaklad mnogo večji, kakor je bil v starih časih.

Boljši delavec zna seveda več besed, povprečno nad 5000. Duhovniki, advokati in zdravniki potrebujejo 10.000 besed. Zdravniki morajo znati zlasti mnogo latinskih besed. Znana jim morajo biti imena 433 mišic, 103 žil, 500 pigmentov, 300 strupov, 700 preiskovalnih metod, nad 200 bolezni in 1300 raznih bakterij. Največ besed mora znati novinar, kajti njegovo delo obsega vse poklice in vse sloje prebivalstva. Pa tudi najboljši novinar zna komaj 20.000 besed.

Kako slišijo žuželke

Nikjer na telesnih žuželk ni opaziti ničesar, kar bi bilo podobno ušesnem. Vendar pa je znano, da je sluh teh živalic prav dobro razvit. Naravoslovci so že davno dognali, da slišijo žuželke s pomočjo neznanih dlačic in bradavičk. Te dlačice in bradavičke delujejo kakor sprejemne antene v zvezi z radijskimi aparati. Radio prav za prav le okorno posnema mater naravo, ki je preprost, a hkratu izredno duhovit način podarila bolj razvitim živalim in človeštvu važni čut sluha.

Sokolskemu Mariboru Sokolski dom

Kulturni razgledi

„Dalibor“ v gledališču

Tudi druga letošnja opera v tuk. Narodnem gledališču je lepo uspela. Na vsak korak je bilo čutiti marljivo prizadevnost vseh sodelujočih, da čim ustrezneje oblikujejo svoje like. »Dalibor«, ta mogočna, heroično nacionalna opera B. Smetane, predstavlja precej trd oreh, ki ga je pa naš ansambl zmogel ter obvladal, tako da je prišel do polnega izraza osnovi značaj te opere, kjer se nežna lirčnost prepaja s heroičnim, kjer se romantika prepaja z vztrajno borbo za duševno in telesno svobodo. Realistični elementi se zraščajo z viteško romantičnostjo, ki toplo preveva opero.

Mariborska gledališka uprava, ki ji gre priznanje, ker je mnogo žrtvovala za čim uspešnejšo uprizoritev, je poskrbela, da je bil uspeh v okviru razpoložljivih možnosti čim prepričevalnejši: Okusna scenarija, pomnožen orkester, pomnožen moški zbor, novi okusni kostumi, pritegnitev odličnih moči kot gostov (Herzogova, Živko).

Za sobotni uspeh gre zasluga vsem sodelujočim, zlasti pa dirigentu Lojzetu Herzogu in režiserju Jošku Koviču. Dirigent Lojze Herzog se pri tolmačenju plemenitosti, svečanega bleska Smetanove glasbe ni držal samo načel tradicijske reprodukcije te mogočne Smetanove skladbe, ampak se je ves zaživel v globočino prelesti in lepoti parta, ki ga je bil zasnoval veliki genij bratskega naroda. Orkester je verno spremljal dogodke na odru, iz orkestra so od časa do časa izstopale nežnosti melodije harfe, pri kateri je zopet odlično uveljavil svoje mojstrske spretnosti g. Lukež, ob njem pa vojaški kapelnik Jiranek, ki je topot prevzel čelo.

Režiser Jože Kovič je izgradil uprizoritev na osnovi dostojanstva, grandioznosti in majestoznosti, ki navdaja »Dalibora« in ki predstavlja najvišjo stopajo že v prvem dejanju ob svečanem vходу kralja Vladislava in njegovega spremstva. Vse te nianse razkošja in kraljevske dostojanstvene prazničnosti je Jože Kovič podčrtal v okviru možnosti, ki jih dopuščajo naše mariborske razmere. Izkazal se je odličnega režiserja ter interpretata tudi na opernem torišču, saj so vse scene od začetne veličastne pa do zaključne pretresljive bile tako plastične, razgibane in žive, kakor da se to vse resnično dogaja pred nami, polno življenja, pa tudi fantazije.

Milada Elfride Herzogove je bila elementarna, globoko doživljena. Dramatično razvnet je njen obtoženi spev pred kraljem Vladislavom »Bila je noč«, blago proseče je zazvenel njen prošnji spev ob koncu prvega dejanja. Ob duetih z Jitko in Daliborom je odlično uveljavila svoj sopran, ki se prožno razteza v višine in nižine. Belizar Sanci in je kot vitez Dalibor prispeval svoj levji delež k sobotnemu uspehu. Njegov Dalibor je bil v zunanjih podobi in notranjem žaru vseskozi prepričevalen, ponosen, ključovalen, temeljito zajet, da ne bi delal tako hitro sramote temu ali onemu odru. Samospeve in dvospeve (»Lagati nočem«, »Lahko pozabil bi«, »O Zdenko«, »Naj bo tako«) je poglabljaj s ponosno, dostojanstveno igro, ki odgovorja Daliboru. Ljubka, iskrena prisrčna je bila sirota Jitka Jelke Igljčeve, ki se je nežno in zvonko razpevala v svojih spevih, zlasti ob znanem duetu z Vitkom v drugem dejanju (»Tu si moj Vitek«). Mladostno lirčen je bil tenor Av. Živka, ki je prvič nastopil kot gost na mariborskem odru in ki je prav prijetno presenetil z igro in petjem, tako da je priporočljivo, da ga gledališka uprava večkrat pritegne k sodelovanju. Praznična dostojanstvenost je obdajala kralja Vladislava našega odličnega baritonista Iva Anžlovarja, ki ni imel sicer v tej vlogi toliko pevske konjunktore, kakor pri »Trubadurju«, ki pa je z močno dostojanstveno igro in svojim prodornim baritonom (»Vi dobro veste«) prispeval tudi svoj delež k sobotnemu uspehu. Pavle Kovič je tudi topot s prepričevalno igro in svojim razsežnim basovskim materialom izkazal vse svoje znane odlike. Njegov Beneš je, težko skrušen, dosegel lep uspeh ob samospevu »Žalosten in tužen« pred kraljem Vladislavom. Prav tako se je tudi D. Gorinškov Budivoj

Mariborske in okoliške novice

Volitve delegatov Nabavljalne zadruga

ZMAGA ZDRUŽENE OPOZICIJE.

Prva volilna edinica za I. in IV. okraj združene stanovske organizacije 12 mandatov, združena opozicija 9 delegatov, druga volilna edinica za II. in III. okraj združena stanovska organizacija 7 mandatov, združena opozicija 8 mandatov. Tretja volilna edinica za V. okraj združena stanovska organizacija 7 mandatov, združena opozicija 12. Četrta volilna

edinica za Studence in okolico združena stanovska organizacija 4 mandate, opozicija 7. Pri volitvah je dobila združena stanovska organizacija skupno 30 mandatov, združena opozicija po 38 mandatov, h katerim pride še 35 delegatov, ki so bili izvoljeni v okolici ob lanskim volitvah, tako da ima skupno opozicija (lista I) 73 delegatov.

Incident v gledališču. V soboto ob priliki premiere »Dalibora« B. Smetane je med odmorom nastal incident, ko so se v prvi pritlični loži levo pojavili organi tuk. policije ter pozvali T. T., da se odstrani iz lože. T. T. pa je pričel policijskim organom javno groziti, da jih bo tožil, če ga ne bodo pustili pri miru. Ko so ga opozorili, da se predstava ne bo nadaljevala, dokler bo on v loži, je odklonil poziv policijskih organov ter je ostal v loži. Ko so se čez nekoliko časa spet pojavili policijski organi v loži, se je takisto branil, da bi sledil njih pozivu in si ni vedel drugače pomagati, ko da se je med drugim obregnil tudi ob naš list radi neke notice, ki jo je nedavno objavil iz krogov naročnikov ter prijateljev gledališča, četudi je naše uredništvo T. T.-ju obelodanilo svojčas nekaj člankov iz dobrotljive ustrežljivosti — kateri slovenski novinar ni ustrežljiv, mnogo, mnogo bolj ko marsikje drugje, dasi mora pri tem nemalokrat mnogo svojega prostega časa porabiti za to, da priredi rokopis za objavo — in četudi bi s takšno dobrotljivo ustrežljivostjo še nadaljevalo, ko bi T. T. ne pričel usiljevati rokopisov s področja, kjer ima list že dolgo vrsto let svojega poklicnega strokovnjaka za to stroko, ki ga pač ni moglo pustiti na cedilu, česar nobeno uredništvo na svetu ne bi storilo. H gornjemu incidentu bi pripomnili, da je imel T. T. v zadnjem času razne ostre besedne kontroverze in incidente z nekaterimi člani oziroma članicami tuk. gledališča. O takšnem incidentu z neko priljubljeno članico tuk. Narodnega gledališča, pri katerem je morala intervenirati policija, je poročal nedavno »Slov. dom«. Uglednega režiserja in člana Nar. gledališča M. Košiča je T. T. nedavno radi neke ovadbe proti njemu nadržal v Gosposki ulici, nakar je M. Košič vrgel T. T.-ja na tla in ga nabunkal. O dogodku je izčrpano poročal v zadnji številki tuk. »Toti list«. Neki drugi članici Narodnega gledališča je T. T. grozil, da bo upokojena. V zadnjem času je T. T. metal na oder šopke s pismi, naslovljenimi na neko članico tuk. gledališča, ki pa je preko gledališke uprave sporočila T. T.-u, da odklanja vsakršna darila od njegove strani, na kar se pa T. T. ni oziral. Gledališka uprava je v enem primeru T. T.-ju celo odrekla vstopnico, vendar pa je T. T. dobil zopet dostop v gledališče, pri čemer se je obvezal, da bo upošteval želje gledališke uprave in dotične igralke. T. T. je v zadnjem času vse to upošteval, ob sobotni premieri pa je ponovno vrgel na oder šopek s pismom, kar je dalo gledališki upravi povod, da je poklicala policijo, nakar je sledil omenjeni incident. Takšnih incidentov pa ne bi bilo, če bi gledališka uprava taktično pravilno postopala, radi česar nosi prvenstveno ona krivdo za incident.

Seja mestnega sveta. V petek 13. t. m. je v mestni posvetovalnici 3. redna seja mestnega sveta, na kateri bodo med drugim razpravljali o postavitvi spomenika kralju Aleksandru I. na Trgu svobode, o gradnji zasilnih stanovanj v magdalenškem predmestju, o preimenovanju nekaterih ulic ter novih uličnih in hišnih tablicah, o prošnji Mestne hranilnice za pooblastilo Mestnim podjetjem za prevzem jamstva za posojilo 10 milijonov dinarjev pri Narodni banki, o prošnji zadruga na-

uspešno uvrstil v ta zbor igralcev ter igrali, katerih uspešno sodelovanje so še dopolnili Edo Verdonik kot Zdenkova prikazen, Drago Šauperl in Franjo Kobilica pa kot sodnika.

Ob lepem in prepričevalnem sobotnem uspehu naše opere zasluži gledališka uprava toplo priznanje in zahvalo mariborskega kulturnega občinstva. — V.

meščancev Mestnih podjetij za gradnjo stanovanjskih hiš za načelni sklep za prevzem garancije za posojilo 3 milijonov din, o nakupu parcele ob državnem mostu po Vzajemni zavarovalnici ter o osrednji avtobusni postaji na Glavnem trgu.

Smrt blage žene. V 70. letu svoje dobe je preminila blaga žena, gospa Frančiška Herzogova, soproga poslovodje pivovarne Uiona g. Stefana Herzoga. Bila je usmiljena, ljubeznjiva gospa, ki jo bodo ohranili v hvaležnem spominu vsa, ki so jo poznali. Zalujočim naše toplo sočutje. jo poznali. Pogreb bo danes ob 16. uri. Zalujočim naše toplo sočutje.

Maistrovi borci, ki se udeležijo 15. tm. odkritja spomenika v Št. Jurju, se naj prijavijo v tajništvo do srede.

Sokol Maribor I. sporoča, da se tombola in veselica ni vršila radi slabega vremena in se vrši oboje prih. nedeljo, 15. tm. ob istem času in na istem prostoru in z istim sporedom. Uprava.

Ne pozabite na nocojšnji koncert čudežnega otroka Nade Brankovičeve. Navzlic svoji mladosti stoji Nad aBrankovič v prvi vrsti največjih sodobnih umetnikov. Naši mladini bo igrala danes ob 16. uri, zvečer pa za odrasle.

Ženski odsek društva »Jadran« priredi v sredo dne 15. maja v dvorani Ljudske univerze materinski dan s pestrim sporedom. Eventuelni dobiček je namenjen ubožnim obmejnim materam.

V Celovcu in na Vrbsko jezero (Velden) z velikim luksuznim ekspresom Putnika v nedeljo, dne 15. maja. Vožnja in kosilo v Celovcu je Din 150.—. Izredna prilika, prijavite se takoj! Putnik - Maribor.

Lep začetek. Preteklo nedeljo je naše mesto stalo v znamenju otvoritve Protituberkuloznega tedna. Otvoritevna akademija v Unionu, o kateri poročamo na drugem mestu, je imela popolen uspeh. Mnoge hiše in izložbe so lepo okrašene z zastavicami, ki naj bodo ves teden (do sobote, 14. t. m.) viden izraz naše skupne volje do odločilne borbe proti tuberkulozi. Hišni posestniki, najemniki, trgovci in obrtniki se ponovno vljudno na prošajo, da okrase svoje hiše, okna in izložbe z zastavicami z dvojnimi križom, ki se dobe ves teden v prostorih OUZD, Marijina ulica 13, soba 54, tel. 21-65.

Izropana trgovina. Mariborska policija je dobila danes dopoldne obvestilo, da so doslej še neznani in neugotovljeni storilci izropali trgovino Alojzija Cvenkla pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Storiteli so odnesli razno manufakturno blago, obleke, znamke, koleke, cigarete in okoli 1500 dinarjev gotovine, tako da trpi trgovec Cvenkl nad 25.000 dinarjev škode. Storiteli so prišli v notranjost trgovine na ta način, da so zlomili železni križ na oknu ter se skozi odprtino splazili v poslovne prostore, od koder so odnesli vse predmete, ki so se jim zdeli količkaj vredni. Za vlomilci se vršijo poizvedbe.

Težka prometna nesreča se je pripetila na križišču Aleksandrove ceste in Kopitarjeve ulice. Neki tovorni avto je podrl na tla 26 letno služkinjo Frido Wudlerjevo iz Vodol, ki se je peljala na dvokolesu. Pri padcu si je Wudlerjeva zlomila ključnico, tako da so jo morali poklicani reševalci prepeljati v tuk. splošno bolnišnico.

Nepošten hlapec. Posestnik Rudolf Pestevšek, stanujoč v Mejni ulici 40, je prijavil policiji, da je pred dnevi poslal svojega 33 letnega hlapca Ivana B. v mesto, da vnovči dve koži. Hlapec se je z gospodarjem dvokolesom ter kožama odpeljal nazaj ga pa ni bilo več. Policija išče sedaj hlapca, ki je oškodoval svojega gospodarja za 1500 dinarjev.

Okraden slikarski mojster. Slikarski mojster Ivan Lužnik iz Zgornjega Radvanja je v neki gostilni na Aleksandrovi cesti slikal sobe. S seboj je imel aktovko z

Dunajska vremenska napoved za jutri v torek, 10. t. m. predvideva sledeče vreme: V splošnem topleje in jasneje, v severnih Alpah jasno.

Kino

Kino Union. Danes zadnji dan — Erika Druzovičeva v opereti »Potepuhi«. Paul Hörbiger, Rudolf Carl, Lucie Englisch, Gretl Theimer.

Narodno gledališče

Ponedeljek, 9. maja: Zaprt.

Torek, 10. maja ob 20. uri: »Trubadur«. Red D. Gostovanje gg. Oljekopove in Kogejeve.

Četrtek, 12. maja, ob 20. uri: »Dalibor«. Red A.

Predzadnje gostovanje v »Trubadurju«. V torek, 10. maja se Verdijev »Trubadur« predvaja predzadnjič. Gostujeta odlični članici ljubljanske opere ga. Oljekopova v vlogi Leonore in Kogejeva v vlogi ciganke.

Cirkovčani gostujejo v gledališču s Koržetovo novo knečko komedijo »Čigav je grunt« v nedeljo, 15. maja.

raznimi dokumenti in 600 dinarji gotovine. Ko se je Lužnik za trenutek odstranil, mu je doslej še heznani zlikovec ukradel aktovko. Zadevo je Lužnik prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za tatov.

Požarni alarm. V Orožnovi ulici 7 so v soboto popoldne švigali iz dimnika plameni. Alarmirani gasilci so ugotovili, da gorijo saje in da ne obstoja nobena nevarnost, radi česar niso stopili v akcijo.

Motorno kolo v ognju. V Vetrinjski ul. pred hišo št. 7 se je iz doslej nepojasnjene vzroka vnelo in zgorelo motorno kolo št. 2-728, last zasebnega uradnika Edv. Jaroša, stanujočega na Frankopanovi cesti 25. Poklicali so mariborske gasilce, ki jim pa ni bilo treba stopiti v akcijo, ker so medtem ogenj že pogasili. Škoda, ki jo trpi Edvard Jaroš, je precejšnja.

V zadnjem hipu se je rešil iz goreče postelje. V Wochovi gostilni na Koroški cesti 33 je neki šofer najel sobo. Prišel je okoli dveh zjutraj domov ter se je vlegel z gorečo cigareto v posteljo. Kamlu zatem so opazili, da se vali iz šoferjeve sobe v prvem nadstropju gost dim. Gostilniško osebje je zbudilo trdno spečega šoferja, ki se je v zadnjem trenutku rešil iz goreče postelje. Ogenj so takoj pogasili ter odstranili nevarnost, ki je pretila vsaj gostilni, če ne bi bili pravočasno opazili požara.

Mesto denarja bunke... Razburljiv dogodek se je pripetil včeraj opoldne v mestnem parku. Mlajši moški je z nogami obdeloval mlajšo žensko, ki je tako kričala, da se je zbrala velika množica ljudi. Prišel je tudi stražnik, ki je moškega in žensko povabil na policijsko stražnico kjer je moški, neki 21 letni A. F. dejal, da ga je ženska, s katero je imel svojčas razmerje, nadlegovala za denar. Ženska pa je izpovedala, da je brezposelna in da ga je naprosila za majhno podporo, da bi si kupila obed. Toda mesto denarja, jo je napadel in jo vrgel na tla ter jo pričel obdelovati z nogami. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodniki.

Gospodinja

Da roke niso več raskave. Vsaka gospodinja naj po storjenem delu očisti roke z limonovim sokom in jih namaže z glicerinom, vazelinom ali pa navadnim oljem. Ko si roke umivaš, naj bo voda topla, v njej pa bodi malo boraksa. Če utegneš, je dobro, da si zvečer, preden greš spat razpokane roke okoplješ v zavretem mleku s kamelnicami in jih nato močno namažeš s primernim mazilom in oblečeš irhaste rokavice. Dalje je dobro, če držiš roke v vroči vodi, kjer je boraks. Ko si roke obrišeš, jih obdrgni z limonovim sokom (iz polovice) in sicer od konca prstov navzdol do zapetja. Nato si jih dobro namaži. Rokavice, če jih imaš ponoči na rokah morajo biti zelo ohlapne.

Ločitev.

»Žena zahteva ločitev zakona, ker jo že dve leti ignorirate.«

»Da jo ignoriram? Vidite, kako laže! Sai se že dve leti zanjo sploh ne zme-nim!«

Otvoritev Protituberkuloznega tedna

Z včerajšnje prireditve v unijonski dvorani je tukajšnja Protituberkulozna liga otvorila svoj letošnji PTL teden. Dvorana je bila bogato okrašena z zastavicami PTL z dvojnimi rdečimi križi, dočim pri tej otvoritvi sodelovala godba glasb. društva »Drava« pod taktirko dirigenta gospoda Alojzija Lekarja ter pevsko društvo »Drava« pod vodstvom svojega zborovodje g. Albina Horvata. Otvoritev se je v lepem številu udeležila zlasti mladina mariborskih osnovnih in srednjih šol, ki je do dobra zasedla prostorno dvorano. Svečano slovesnost je otvorila železničarska godba z fantazijo »Jugoslovanski biseri«, nakar je sledil slavnostni govor predsednika PTL v Mariboru, sanitetnega inšpektorja g. dr. Jurečka. V svojem govoru je g. dr. Jurečko pozdravil mariborske odličnike, ime-

noma oba sreska načelnika g. dr. Šiško in Eiletza, drž. tožilca dr. Zorjana, zastopnika mestne občine dir. Rodoska, predstojnika mestne policije dr. Trstenjaka, msgr. Umeke ter ostale zastopnike javnih in privatnih ustanov ter korporacij. S povdorkom, da je jetika socialna bolezen, ki zahteva odpor vseh naših narodnih plasti, ter z zahvalo za doseganje pomoči je zaključil svoj govor, nakar so sledile ostale pevske in glasbene tečke z zanosno recitacijo dijaka J. Čakša Cankarjeve: »O, domovian, ti si kakor zdravje«. Vse izvajane točke izbranega sporeda so zbudile živahen aplavz in priznanje. Popoldne pa so uprizorili tezenski sok. diletantje istotako v okviru otvoritve njih svečanosti v tuk. Narodnem gledališču fantastično igrano »Eksperiment dr. Celestina«, delo domačega pisatelja Hinka Rebolja, ki je lepo uspelo.

Slovesna otvoritev nove ceste Maribor — Sv. Peter — Ložane

Ob navzočnosti številnih odličnikov je bila včeraj popoldne slovesna otvoritev in blagoslovitev nove banovinske ceste Maribor — Sv. Peter — Ložane. Slovesnosti so se pričele ob 14. pri »Turški kapelici«, kjer je številne udeležence in odličnike pozdravil predsednik pripravljalnega odbora M. Kovačič. Po deklamaciji šolske mladine je imel pozdravni govor načelnik sreskega cestnega odbora F. Žebot, ki je podal tudi oris zgodovine nove ceste. Stolni prošt dr. Vraber je nato ob številni asistenci blagoslovil novo cesto, nakar je sledil nagovor bana dravske banovine dr. Natlačena, ki je končano novo cesto proglasil kot otvoreno. Številni odličniki, med katerimi smo opazili med drugim mestnega poveljnika genera-

la Stanojloviča, mestnega župana dr. Juvana, sreska načelnika dr. Šiško in Eiletza, Zbornična svetnika Pinterja, predsednika Združenja trgovcev M. Oseta, šefa mariborske carinarnice Mihajloviča, okoliške župane itd., ki so se podali nato k posestniku Bregantu, kjer je bila odličnikom na čast prirejena zakuska. Svečana prireditev se je končala ob 16.15, ko se je g. ban dr. Natlačen s svojim spremstvom od peljal proti Mariboru. Nova cesta, ki je velikega gospodarskega tujskoprometnega in nacionalnega pomena, vodi skozi najlepše predele Slovenskih goric ter je stala nad 2 milijona dinarjev.

učiliški profesorji s 15 asistenti.

Chapman je ob svoji smrti pred dvema letoma ves srečen gledal na svoje življenjsko delo. Chinchilla so očuvane iztrebljenja. Tudi naslednik se je pojavil. Anglež Fletcher Roberts si je vbil v glavo, da poskusi tudi na Angleškem z rejo Chinchill in se že prinesel nekaj parov za rejo v Sussex. Meni namreč, da bo angleško podnebje še bolj ugajalo živalim kakor kalifornijsko. Na Angleškem napeto pričakujejo uspehov M. Roberta. Ako mu uspe vzgojiti na angleških poljih Chinchille, ne bo plašč Chinchilla več privilegij dam iz nedosežnega sveta na Wall streetu in Hollywoodu.

Ali hočete shujšati?

»Postno« kuhanje in njegova korist.

Postni čas je sicer že pred tedni minil in z njim štiridesetdanski post, ki so ga mnogi dosledno izvajali, marsikdo pa se zanj ni zmenil ali pa niti vedel ni zanj. Naj bo temu tako ali tako, nihče ne more zanikati, da je post od časa do časa za duševno in telesno zdravje zelo potreben. S par besedami hočemo povedati, kako povoljno lahko vpliva umerjen in pameten način prehrane in način pripravljanja raznih jedi na človeški organizem, ne da bi mu pri tem škodilo.

Ni treba obupavati, če ne izgubite vsak dan nekaj teže. Postno zdravljenje mora odstraniti vse, kar je odvečnega v telesu, ne sme ga pa pri tem oslabiliti. Pri postu je važen način, kako posamezna jedila pripravljati. Ne smemo jih niti kuhati niti peči, ampak jih moramo pražiti na ražnju. Če jedi kuhamo ali pečemo, je poleg masti treba še raznih drugih dodatkov, kakor so na primer omake, juhe in drugo; vse to povzroča nepotrebno debeljenje. Pri praženju na ražnju pa odpadejo vsi mastni dodatki, s čimer se lahko izognemo premaslni hrani.

Če se mora kdo glede mesa držati posebne diete, je v ta namen najboljša pripravljanje mesnih jedi na ražnju. Svinjetine, govedine in slanine nikakor ne sme biti na jedilnem listu, če hočete s postom shujšati. — Postna kuhinja mora pripravljati mnogo sadnih in sočivnih sokov, ki jih s pomočjo dobrih stiskalnic lahko iztisnete iz sadja in sočivja. Spomladi je jako dobro piti sok iz mrkve (korenja). Tudi oranže so prav dobro

sredstvo, če hočete doseči pravilno, zdravo telesno težo, zato jih je treba uživati čim več. Če pripravljate sočivje, ga ni treba kuhati, ampak ga samo dušite in se ogibajte prežganja.

Sveže sočivje je najbolj zdravo; če ga ni na razpolago, lahko pripravite tudi čez zimo v kozarec vloženo sočivje, odliči pa morate vso vodo, v katero je vloženo.

Kar velja za sočivje, je važno tudi za uporabo vseh kompotov, pri katerih ne pijemo soka, ampak jemo samo sadje. Najboljše je sveže sadje, ki ga je treba veliko uživati, vendar pa tudi pri tem ne smemo pretiravati, ker bi to zdravju lahko prej škodilo kakor hasnilo.

Tudi pišča vpliva na debeljenje, zato je treba pri zdravljenju s postom čim manj uživati. Če zdravnik ne prepove, lahko popijemo vsak dan čašico dobrega vina, pivo pa ni v nobenem primeru priporočljivo.

Vsekakor pa svetujemo, da se vsakdo, ki se odloči za postno zdravljenje, posvetuje z zdravnikom. Vsak organizem namreč ni enako odporen in ne more zdržati vseh sprememb, ki jih tako zdravljenje prinaša s seboj.

42 milijonov avtomobilov

Avtomobilov je na svetu nad 42 milijonov. Od tega jih odpade na Afriko 607.000, na Ameriko 29.654.000, na Azijo 673.000, na Evropo 8.375.000, na Oceanijo 1.033.000. Jugoslavija ima 14.632 motornih vozil.

Možgani in spanje

Učenci so ugotovili, da možgani kot celota ne zaspijo istočasno. Lahko rečemo, da zaspe deli možganov ločeno. Zgodi se tudi, da spanec ne zadene vseh delov možganov enako močno: nekateri deli že trdno spe, drugi se pa še pogrezajo v spanje. Učenjake je tudi zanimalo vprašanje, ali more človeško telo, odnosno možgani narejati elektriko. Poizkusi so to dokazali in dognali, da človeški možgani pri popolni zavesti kažejo drugačno električno valovanje kakor pa možgani spečega človeka.

Ne pozabi naročnine!

O tem in onem

Najdražja podgana na svetu

Pravosodje vseh kulturnih držav rabi smrtno kazen gotovo v večini primerov samo za umor ali pa za veleizdajstvo v vojnem ali mirnem času. Vse ostale zločine kaznujejo z več ali manj dolgo zaporno kaznijo. Samo najnovejše pravosodje treh pomembnih držav Južne Amerike grozi s smrtjo tistim, ki gotovo vrsto podgan ne samo ubije, temveč če samo vlovi žival te vrste. To je majhna podgana Chinchilla, ki živi v kamenitih puščavah Visokih And, ki so jo vlade držav Chile, Peru in Columbia zaščitile s tako drakonskimi merami. To je seveda podgana posebne vrste. Ako govorimo o kakih stvarih, ki jih moramo »odtehtati z zlatom«, je ena izmed teh mehka, dolgodlaka koža tega sivega glodalca, ki jo je treba plačati z večkratno njeno težo v zlatu. Ako bi hoteli samo videti plašč iz Chinchillovega — krzna, bi se morali peljati preko velike luže in poskusiti videti bajno razkošne poroke magnatov z Wall-streeta, kajti teh sedem ali devet plaščev Chinchille, ki sploh obstojajo, je izključno v posesti soprog dolarskih milijarderjev. Evropa ima samo nekaj ovratnikov Chinchilla, ki pa še vedno tvorijo lepo premoženje.

Pred šest ali sedem desetletji je bilo v tem še drugače. Andski Indijanci so lovili

in ubijali živalice v stotinah, da tisočih, in plašč iz tega dragocenega krzna je bil tudi takrat vreden lep kup zlata, toda za bogataše lahko dosegljiv. Toda kožuh je bil tem živalicam usoden, in ker se poleg tega ne mmože tako hitro, kakor se navadno ostali glodalci, so malo pred svetovno vojno vse te vrste že skoro izumrle kljub tedanjim občutnim grožnjam in kaznim, s katerimi so zaščitili te podgane.

Kljub temu pa se živalce za svoj obstoj nimajo zahvaliti drakonskim odredbam južnoameriških držav. Kakor je bil preje dragoceni kožuh v pogubo, tako je danes najboljša zaščita proti popolnemu iztrebljenju teh ljubkih glodalcev. Pred nekaj leti je prišel ameriški inženjer F. Chapman na svoji poti po južnoameriškem gorovju, kjer je raziskoval bogastvo tal, na misel, da bi nalovil podgan Chinchilla in jih vzrejal. Po raznih neizdanih — nekoč so mu ukradli tekmece, ki jim ni hotel prodati svojih živali niti za 20.000 funtov sterlingov, 40 živalic in jih ubili — je vzrejal na svoji kalifornijski farmi Inglewood mogočno družino, ki šteje 1500 podgan Chinchilla in katerih vrednost je ocenjena na 400.000 funtov sterlingov. Nikdar ni Chapman ubijal ali prodajal svojih živali samo radi njihovega kožuha. Njegova farma samo vzreja živali in ker stane par najmanj 620 funtov sterlingov, je napravil iz svoje farme zlato jamo. Poleg so zgradili podjetje za raziskovanje Chinchill, kjer delajo nič manj kot trije vse-

Razno	Stanovanje	Službo dob
OTROŠKI VOZIČKI velika izbira, najceneje pri tvrdki »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 2730	SOBO IN KUHINJO oddam. Praprotnikova 17. 2787 Oddam	SLUŽKINJA ki zna opravljati vsa hišna in vrtna dela, se sprejme s 15. majem. Mernik, Ptujška cesta 1. 2791
MODRO GALICO prijavite pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12. tel. 20-83. Letošnja cena je dokaj nižja kakor lanska. 2064	SOBO IN KUHINJO Studentin, Cankarjeva 5. 2788 V NOVI ZGRADB Ptujška cesta 57 oddam dve enosobni stanovanji. 2792	Cedno blago za dečve v novih vzorcih prinaša
Kupim Kupim POSTELJO IN OMARO Naslov v upravi lista. 2789	Stanovanje išče STANOVANJE sobo in kuhinjo, iščem. Naslov v upravi. 2790	Tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka ul. 14

Preseljitveno naznanilo!

Členjenemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz svojih dosedanjih lokalov iz Dravske ulice na **Koroško cesto 17.** Zahvaljujem se za vaša dosedanja naročila in vas prosim, da mi ohranite še nadalje vaše zaupanje. Se priporoča

ALOJZ CELEC, krojaški salon

Lenka

Mali kazalec je že pustil za sabo IV. in se bližal V.

Gospodična Elis je položila nogavico in klopčič na okno, stopila v sredo sobe in se ustavila ne daleč vrat, od koder se je čulo glasno, toda nerazložno govorjenje.

Slednjič se je mala, drobna gospodična odločila, stopila k vratom in potrkala.

Govorjenje je hipoma umolknilo in med vrati se je pokazal mladenič srednje rasti.

»Gospod Vavrena, kaj pa delate? Štiri je že davno proč. Kaj pa poreko pri gospodu aktuarju?»

»Prav imate, gospodična« je odvrnil

mladenič med vrati. Njegovo sveže lice se je veselo smejalo.

»Križ imam z njim! Tako se je zagrizel v govorjenje in zaljublil v svojo misel.«

»Kakšno?»

»Sami skrivni načrti in revolucije, čudno da Litomišlja ne požene v zrak.«

»Ali gospod Fribort, takšne besede!»

Za Fribortom se je pojavil njegov kolega, filozof gospod Vavrena, mladenič visoke, vitke postave ter izrazitega obličja. Klobuk je imel že v roki.

»Ne vem, ne vem, gospod Vavrena, kaj vam tako po glavi brodi, da ste pozabili na uro. Drugače ste natančni na minuto.«

Vavrena se je nasmehnil.

»Bom že nadomestil.«

»Požuri se, požuri. Gospodična Loti je

danes dražestna. Videl sem jo pri oknu. Tista svetla obleka in rožnate pentlje v laseh so se ji tako lepo podale!»

»Fribort, ne vem, kaj bi Marinka rekla, ko se tako ogleduješ po svetlih oblekah in rožnatih pentljah —«

»Saj me gospodična ne bo zatožila...? In se je Fribort s hanaškim nasmehom gospodični Elis veselo smehljaj.

Vavrena je odšel.

Elis, ki sta pri nji Vavrena in Fribort bila na stanovanju, je sedla spet na stol pri oknu in je začela pridno plesti. Fribort pa je še zmerom stal privratih svoje sobice.

»Ali Zelenke popoldne ni bilo doma?»

»Ni ga bilo« je odgovoril gospodična. Zmerom hodi revež po teh inštrukcijah. Prosil me je, naj mu skuham čežane. V

kuhinja ima krožnik krhljev in suhih hrušk. Kje le ta človek moči nabere?»

»Pa tudi dela več ko treba —«

Gospodična se je obrnila od dela, pogledala študenta in se nasmehnila.

»Vam gre študiranje bolj od rok kakor njemu; toda — kolikokrat sem vas že hotela vprašati, gospod Fribort. Ali niste ničesar opazil na gospodu Špini?»

»Ničesar nisem opazila.«

»Čudim se. Le pogledite ga. Nekaj časa sem je zamišljen, redkobeseden.«

»Pač zato, ker se bliža čas, ko pojde v samostan.«

»Ne, zato ne. Neče tja, vem, ampak stvar je globlja. Verjemite mi, da — da se je zaljubil.«

(Dalje.)